

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ІНФОРМАТИКИ, МАТЕМАТИКИ ТА ЕКОНОМІКИ

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ

Назва Нормативний/вибірковий	Основи наукових досліджень Нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр «Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес»
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2023-2024/ 2 семестр / 1 курс
Викладач	ID 424862
Профайл викладача	
Контактний тел.	
E-mail:	
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=5426
Консультації	<i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Богдана Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Основи наукових досліджень» є складовою системи підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою «Готельно-ресторанне господарство та туристичний бізнес». Він належить до циклу нормативних. Програма освітнього компоненту передбачає збільшення вкладу вузівської науки у вирішення завдань загального прогресу країни і підвищення якості підготовки фахівців у вищій школі, що вимагає єдності наукової та освітньої роботи здобувачів та посилення індивідуальної роботи з ними. Масштаби наукової роботи в МДПУ імені Богдана Хмельницького в даний час значно розширюються. Дослідницька діяльність здобувачів повинна бути невід'ємною частиною освітнього процесу. Вища школа стає важливою складовою частиною науково-дослідного комплексу всієї країни, оскільки прискорення науково-технічного прогресу вимагає мобілізації всього інтелектуального потенціалу народу, і, більше того, поскільки вища школа готує фахівців для майбутнього, розвиток науки в стінах ЗВО має бути випереджальним порівняно із загальним рівнем розвитку науки.

Освітній компонент «Основи наукових досліджень» допоможе здобувачам оволодіти понятійним апаратом, розкрити можливості їх участі у науково-дослідній роботі, відкриє перед здобувачами зміст наукового дослідження, ознайомить з методами й методикою його проведення, сформує потребу в отриманні нових знань, розвине інтерес до науки. Головні завдання даної освітньої компоненти полягають в тому, щоб ознайомити здобувача із роллю та генезою науки, з рівнями та методами наукового дослідження, із зібранням та опрацюванням фактичного матеріалу для написання дослідження, основними вимогами стилістики наукового тексту, етичними нормами та тенденціями розвитку сучасної науки.

Рівень науково-дослідної діяльності у вищій школі, розвиток навичок самостійного творчого мислення є важливим фактором, який визначає інтелектуальний науковий потенціал і висоту духовного зростання країни, компетентність її кадрів, забезпечує можливість та потреби для постійного самостійного оновлення своїх знань і швидко адаптацію надалі до мінливих умов діяльності та розвитку нового в науці.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Мета освітнього компоненту полягає у тому, щоб сформувати у здобувачів здатність виконувати і конструктивно систематизувати, аналізувати та обґрунтовувати у висновки результати наукових досліджень, оволодіти методами аналітичної роботи, технікою опрацювання літературних джерел.

Завданням вивчення освітньої компоненти є:

- ознайомити здобувачів з історією розвитку, сучасним станом та перспективами розвитку методології наукового дослідження;
- забезпечити засвоєння здобувачами необхідної термінології;
- сприяти усвідомленню здобувачами необхідності ґрунтовної і всебічної підготовки для проведення майбутніх досліджень.

За підсумками вивчення освітнього компоненту здобувач повинен **знати:**

- основні етапи формування, напрямки та перспективи розвитку методології наукового дослідження;
- науково-методологічну базу та термінологію сучасної методології наукового дослідження

За підсумками вивчення освітнього компоненту здобувач повинен **вміти:**

- планувати, організувати й проводити теоретичні та практичні дослідження у сфері туризму та готельно-ресторанної справи;
- використовувати набуті знання у практиці проведення наукових досліджень.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного, ресторанного та туристичного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності та туристичної індустрії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та туризму.

ПРН 06. Аналізувати, інтерпретувати і моделювати на основі існуючих наукових концепцій сервісні, виробничі та організаційні процеси готельного, ресторанного та туристичного бізнесу.

ПРН 16. Виконувати самостійно завдання, розв'язувати задачі і проблеми, застосовувати їх в різних професійних ситуаціях та відповідати за результати своєї діяльності.

ПРН 18. Презентувати власні проекти і розробки, аргументувати свої пропозиції щодо розвитку бізнесу.

ПРН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Вид заняття	Загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	90	16	16	58

6. ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

- Освітній компонент передбачає роботу в колективі
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання
- Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

7.1 СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
8	Тема №1. Наука як соціокультурний феномен	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема №2. Сучасна наука та етика наукової діяльності	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
10	Тема №3. Особливості наукового знання та пізнання	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)

10	Тема №4. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль)
----	---	---	--	---	---	---

БЛОК 2. МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

10	Тема №5. Методологія та методи наукового дослідження	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №6. Організація наукового дослідження	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №7. Науковий текст і вимоги до нього	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
10	Тема №8. Основні види наукових досліджень	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (6 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)

16	Тема №9. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту.	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (14 год.)	Література: 1-13 Інформаційні ресурси: 1-3	Подивитись презентацію, виконати тестові завдання	5	впродовж другого навчального семестру (другий періодичний контроль)
----	--	---	--	---	---	---

7.2 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема №1. Наука як соціокультурний феномен	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття, функції і значення науки як соціокультурного феномена. 2. Виникнення та еволюція науки. 3. Наукознавство як система знань. Класифікація наук
Тема №2. Сучасна наука та етика наукової діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Тенденції розвитку сучасної науки. 2. Етичні норми та імперативи вченого. 3. Розвиток економічної науки на сучасному етапі. 4. Організація наукової діяльності в Україні
Тема №3. Особливості наукового знання та пізнання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть знання та наукового пізнання. 2. Специфіка форм пізнання. 3. Проблема істини наукового пізнання.
Тема №4. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка емпіричного пізнання і його методи. 2. Специфіка теоретичного знання і його методи. 3. Структура і функції наукової теорії.
Тема №5. Методологія та методи наукового дослідження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття наукового методу та методології. 2. Засади філософської та загальнонаукової методології. 3. Методи емпіричного й теоретичного рівнів дослідження. 4. Універсальні (загальнологічні) методи дослідження. 5. Специфічні методи дослідження в економічній науці.
Тема №6. Організація наукового дослідження	<ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка, стадії та етапи наукового дослідження. 2. Організація й планування наукового дослідження. 3. Зміст підготовчої, емпірико-теоретичної та праксеологічної стадій наукового дослідження.

Тема №7. Науковий текст і вимоги до нього	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика та особливості наукового тексту. 2. Структура та основні ознаки наукового тексту. 3. Загальні вимоги до наукового тексту. Мова і стиль наукового викладу. 4. Навички написання текстів та їх формування. Елементи наукового тексту. 5. Редагування наукового тексту.
Тема №8. Основні види наукових досліджень	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наукова публікація: поняття, функції, основні види. 2. Особливості написання реферату: структура, обсяг, рецензія на реферат. Особливості реферування: основні функції, класифікація, об'єкти, етапи та складові елементи реферування. 3. Основні вимоги до написання тез, доповіді, повідомлення як форми висвітлення підсумків наукової роботи. 4. Особливості написання анотації.

7.3 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Тема №1. Наука як соціокультурний феномен	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №2. Сучасна наука та етика наукової діяльності	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №3. Особливості наукового знання та пізнання	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №4. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №6. Організація наукового дослідження	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №7. Науковий текст і вимоги до нього	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №8. Основні види наукових досліджень	Обговорення теми. Виконання практичних завдань
Тема №9. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту.	Обговорення теми. Виконання практичних завдань

7.4 СХЕМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
--	-------------------

Тема №1. Наука як соціокультурний феномен	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прочитайте уривок та розкрийте суть класифікації наук, яку пропонує Іван Франко. 2. Прочитайте уривок та поясніть як Томас Кун характеризує науку. 3. Виконання тестових завдань.
Тема №2. Сучасна наука та етика наукової діяльності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прочитайте уривок та поміркують над сенсом науки як професії та подайте своє розуміння значимості науки для людства (Макс Вебер « Про внутрішнє покликання до науки»). 2. Прочитайте уривок та подайте розширене пояснення взаємообумовленості матеріально-виробничої та науково- інтелектуальної сторін суспільного життя (Жан Кондорсе «Ескіз історичної картини прогресу людського розуму»). 3. Виконання тестових завдань.
Тема №3. Особливості наукового знання та пізнання	<p>Підготувати доповідь за темою:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що є істина? Дайте основні характеристики істини. 2. Чим обумовлена конкретність істини і в чому полягає її суть. 3. Завдяки яким своїм суттєвим характеристикам саме практика є основним критерієм істини?
Тема №4. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.	<p>Підготувати презентацію:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. В чому суть наукового експерименту? 2. Що таке наукове спостереження? 3. Що таке формалізація? 4. Що таке концепт? 5. В чому суть концепції? 6. Що таке проблема? 7. Що таке ідея в науці? 8. В чому суть та специфіка гіпотези? 9. В чому особливості метатеорії?

<p>Тема №5. Методологія та методи наукового дослідження</p>	<p>Підготувати реферат за однією з тем:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз змісту таких ознак наукового методу як об'єктивність, детермінованість, результативність, ефективність. 2. Призначення філософської (фундаментальної) методології. 3. Характеристика трьох груп методів загальнонаукової методології. 4. Загальна характеристика основних принципів та підходів загальнонаукової методології.
<p>Тема №6. Організація наукового дослідження</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Надайте відповіді на питання: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Які міркування гносеології допомагають визначити основні етапи наукового дослідження? 1.2. Порівняйте організаційну структуру наукового дослідження у підручниках з ОНД таких авторів: Г. Цехмістрової, А. Киверялго, Д. Стеценка та О. Чмиря. 1.3. В чому полягає зміст констатуючого експерименту в економічному дослідженні? 1.4. Дайте обґрунтування КППЗ, яке виконуєте з курсу ОНД. 1.5. Які наукові проблеми вам відомі у дисциплінах, які ви вивчали чи вивчаєте в університеті? 1.6. Сформулюйте можливі теми дослідження, які базуються на такій проблемі: «Причини зростання заборгованості української держави перед іноземними кредиторами». 1.7. Які джерела збору вторинної наукової інформації є доступними для студена ТНЕУ? 1.8. Поясніть роль гіпотези в науковому дослідженні. На якій стадії дослідження її необхідно сформулювати та обґрунтувати. 1.9. Для чого використовуються експерименти в економічних дослідженнях? 1.10. Як пов'язані між собою дослідно-експериментальний та теоретичний етапи наукового дослідження? 2. Виконання тестових завдань.

Тема №7. Науковий текст і вимоги до нього	<ol style="list-style-type: none"> 1. На прикладі наукових статей, вміщених у наукових економічних збірниках, опрацюйте «об'єкт дослідження», «предмет дослідження», «мета дослідження», «методи наукового дослідження», розкрийте їх суть та значимість у науковому тексті. 2. Проаналізуйте наукові тексти, які вміщені у наукових економічних збірниках (за кількістю та влучністю цитат, за правильністю посилань). 3. Виконання тестових завдань.
Тема №8. Основні види наукових досліджень	<ol style="list-style-type: none"> 1. Підготуйте тези (статті, доповіді з економічної тематики). 2. Підготуйте статтю для наукового фахового видання. 3. Написати анотацію до книги М. Вебера «Протестантська етика і дух капіталізму». Київ : Основи, 2019. 261с. 4. Написати наукове повідомлення на тему: «Теорії міжнародної торгівлі». 5. Написати реферат на тему: «Наукові напрями дослідження у економіці».
Тема №9. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту.	<ol style="list-style-type: none"> 1.Бібліотечно-бібліографічні джерела інформації у наукових дослідженнях 2.Систематизація результатів економ. дослідження. 3.Впровадження результатів наукового дослідженн та їх ефективність

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу

За семестр з курсу освітнього компоненту проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність здобувача освіти на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності здобувача освіти на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) здобувачем освіти отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).

Здобувач освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.

Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$

<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – здобувач освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – здобувач освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – здобувач освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Здобувач освіти, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни.</p> <p>Здобувач освіти зобов’язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. (для студ. спец. 071 Облік і оподаткування). / Р.Ф. Бруханський – Тернопіль : Осадца Ю.В., 2022. 208 с.
2. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ФОРМ Бровін О. В., 2019. 150 с.
3. Берко А. Ю., Верес О. М., Пасічник В. В. Системи баз даних та знань. Книга 1. Організація баз даних та знань: підруч. Львів : «Магнолія-2006», 2020. 440 с.
4. Висоцька В. А., Оборська О. В. Python: алгоритмізація та програмування: навчальний посібник. Львів : Новий Світ – 2000, 2021. 514 с.
5. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків : Право, 2019. 368 с.
6. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 351 с.

Допоміжна:

7. Антиплагіат: Безкоштовна перевірка на плагіат у Unicheck. URL: <https://unicheck.com/uk-ua/free-plagiarism-checker-online>
8. Бібліометрика української науки: аналітика. URL: http://nbuviap.gov.ua/bpnu/index.php?page_sites=formy
9. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання (чинний від 01.07.2017). Вид. офіц. Київ, 2017. 31 с.
10. ДСТУ 3017:2015. Інформація та документація. Видання. Основні види. Терміни та визначення понять (чинний від 01.07.2016). Вид. офіц. Київ, 2016. 42 с.
11. ДСТУ 7152:2020 (ISO 8:2019, NEQ; ISO 18:1981, NEQ; ISO 215:1986, NEQ) Інформація та документація. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках (чинний від 01.03.2021). Вид. офіц. Київ, 2020. 17 с.
12. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
13. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України
2. <http://www.osvita.com.ua> - освітній портал.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
4. <http://www.nplu.kiev.ua> – Національна парламентська бібліотека